

Dosarul nr. 2r-702/18

Prima instanță, Jud. Chișinău, sediul Centru: S. Stratan
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila

DECIZIE

05 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Întreprinderea Mixtă, Organizația de Microfinanțare „Moldcredit” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gandraman Rodica împotriva Întreprinderii Mixte, Organizația de Microfinanțare „Moldcredit” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la constatarea caracterului abuziv al clauzelor contractuale, anularea clauzelor contractuale și obligarea modificării contractului de împrumut,

împotriva încheierii din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Întreprinderea Mixtă, Organizația de Microfinanțare „Moldcredit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva hotărârii din 15 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 17 mai 2016, Gandraman Rodica a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva ÎM OM „Moldcredit” SRL cu privire la recunoașterea nulității absolute a prevederilor pct. 6.6 din contractul de împrumut nr. 47 din 26 decembrie 2011; pct. 6.6 din contractul de împrumut nr. 48 din 29 decembrie 2011; pct. 6.6 din contractul de împrumut nr. 1INV din 19 ianuarie 2011; pct. 5.6 din contractul de împrumut renegociat nr. 298 din 03 martie 2014; obligarea pârâtului la restituirea sumelor plătite nedatorat în baza clauzelor constatate ca fiind lovite de nulitate absolută și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 06 iunie 2016, reclamanta Gandraman Rodica, a depus o cerere de reducere a cuantumului pretențiilor, prin care a renunțat la căpătul de cerere privind obligarea pârâtului la restituirea sumelor plătite nedatorat în baza clauzelor constatate ca fiind lovite de nulitate absolută (f.d. 5, vol.I).

Ulterior, la 17 februarie 2017, reclamanta a depus o cerere de majorare a cerințelor, prin care suplimentar a solicitat constatarea caracterului abuziv al clauzelor contractuale, prin care au fost stabilite dobânzi în baza contractelor de împrumut, și anume: pct. 4.1 din Contractul de împrumut nr. 47 din 26 decembrie

2011; pct. 4.1 din contractul de împrumut nr. 48 din 29 decembrie 2011; pct. 4.1 din Contractul 2 de împrumut nr. 1INV din 19 ianuarie 2011; pct. 3.1 din Contractul de împrumut renegotiat nr. 298 din 03 martie 2014; constatarea nulității absolute parțiale a următoarelor clauze privind dobânda, în partea ce depășește relația rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei, și anume: pct. 4.1 din Contractul de împrumut nr. 47 din 26 decembrie 2011; pct. 4.1 din Contractul de împrumut nr. 48 din 29 decembrie 2011; pct. 4.1 din Contractul de împrumut nr. 1INV din 19 ianuarie 2011; pct. 3.1 din Contractul de împrumut renegotiat nr. 298 din 03 martie 2014, precum și obligarea ÎM OM „Moldcredit” SRL să modifice contractele încheiate cu reclamanta ca urmare a constatării nulității absolute parțiale a clauzelor privind dobânda și dobânda suplimentară ca efect al nulității integrale a clauzelor și emiterea graficelor noi de rambursare în urma acestor modificări (f.d. 133-136, vol. I).

Prin hotărârea din 15 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost parțial admisă. S-au declarat nule: - pct. 6.6 din Contractul de împrumut nr. 47 din 26 decembrie 2011 în partea ce se referă la calcularea dobânzii suplimentare pentru întârzierea achitării dobânzii stabilite în pct. 4.1. din contract; - pct. 6.6 din Contractul de împrumut nr. 48 din 29 decembrie 2011 în partea ce se referă la calcularea dobânzii suplimentare pentru întârzierea achitării dobânzii stabilite în pct. 4.1. din contract; - pct. 6.6 din Contractul de împrumut nr. 1INV din 19 ianuarie 2011 în partea ce se referă la calcularea dobânzii suplimentare pentru întârzierea achitării dobânzii stabilite în pct. 4.1. din contract; - pct. 5.6 din Contractul de împrumut renegotiat nr. 298 din 03 martie 2014 în partea ce se referă la calcularea dobânzii suplimentare pentru întârzierea achitării dobânzii stabilite în pct. 3.1. din contract. În rest, pretențiile înaintate au fost respinse ca neîntemeiate. S-a încasat de la ÎM MO „Moldcredit” SRL în beneficiul Rodicăi Gandraman suma de 400 lei cu titlu de taxă de stat achitată la înaintarea acțiunii.

La 20 februarie 2018, ÎM MO „Moldcredit” SRL a declarat apel nemotivat și netimbrat împotriva hotărârii din 15 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii recurate și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

A declarat apel împotriva hotărârii din 15 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și Gandraman Rodica, solicitând casarea acesteia în partea respingerii acțiunii și emiterii în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a pretențiilor.

Prin încheierea din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de ÎM MO „Moldcredit” SRL și Gandraman Rodica, acordând apelanților termen până la data de 09 mai 2018 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovada achitării a taxei de stat la declararea apelurilor. Concomitent, li s-a explicat apelanților că în situația în care nu vor înlătura neajunsurile în termenul stabilit, cererile de apel vor fi restituite. Prin încheierea menționată a fost stabilită ședința de judecată pentru data de 10 mai 2018 privind soluționarea chestiunii punerii pe rol a cererilor de apel.

La 04 mai 2018, ÎM MO „Moldcredit” SRL a declarat recurs împotriva încheierii din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia

și restituirea cauzei în Curtea de Apel Chișinău de la faza primirii în procedură a cererii de apel depuse de către ÎM OM „Moldcredit” SRL.

Prin decizia din 13 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul împotriva încheierii din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău și menținută încheierea recurată.

Prin încheierea din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de către ÎM OM „Moldcredit” SRL împotriva hotărârii din 15 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanta nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 17 aprilie 2018, adică nu a prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 300 lei în termenul stabilit.

La 20 iulie 2018, ÎM OM „Moldcredit” SRL a declarat recurs împotriva încheierii din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a invocat ilegalitatea încheierii recurate. A susținut recurenta că neajunsurile indicate în încheierea din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu au fost înlăturate în termenul acordat, și anume până la data de 09 mai 2018, deoarece la data de 04 mai 2018 ÎM OM „Moldcredit” SRL a atacat cu recurs încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor, dosarul fiind expedit spre examinarea recursului la Curtea Supremă de Justiție. Prin urmare, ședința de judecată stabilită prin încheierea din 17 aprilie 2018 pentru data de 10 mai 2018, ora 11.00 nu putea avea loc în lipsa dosarului, și instanța de apel nu putea la această dată să emită careva acte de procedură. Respectiv, termenul stabilit prin încheierea din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău până la 09 mai 2018 pentru înlăturarea neajunsurilor, nu mai poate fi aplicat.

Recurenta a considerat că instanța de apel, după revenirea dosarului de la Curtea Supremă de Justiție, urma să stabilească un nou termen pentru înlăturarea neajunsurilor la declararea apelului. Mai mult ca atât, avocatul întreprinderii ÎM OM „Moldcredit” SRL, avocatul Barbăscumpă Dumitru, a solicitat amânarea ședinței de judecată, din motivul că este implicat în alte ședințe.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 04 iulie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la data de 20 iulie 2018, este în termen.

La 26 iulie 2018, în adresa intimă Gandraman Rodica a fost expedită spre cunoștință copia recursului declarat de ÎM OM „Moldcredit” SRL cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs, însă aceasta nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) și alin. (4) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Potrivit art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, în vigoare până la 01 iunie 2018, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Iar, potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Materialele dosarului atestă că la 20 februarie 2018, ÎM MO „Moldcredit” SRL a declarat apel nemotivat și netimbrat împotriva hotărârii din 15 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii recurate și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către ÎM MO „Moldcredit” SRL, acordând apelantei termen de până la 09 mai 2018 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, precum și să prezinte dovada achitării taxei de stat la declararea apelului în sumă de 300 lei. Concomitent, i-a fost explicat apelantei că în situația în care nu va înlătura neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel va fi restituită. Prin încheierea menționată a fost stabilită ședința de judecată pentru data de 10 mai 2018, ora 10.00 privind soluționarea chestiunii punerii pe rol a cererii de apel.

La 04 mai 2018 ÎM MO „Moldcredit” SRL a declarat recurs împotriva încheierii din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, dosarul fiind remis la Curtea Supremă de Justiție pentru examinarea recursului.

Prin decizia din 13 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul ÎM MO „Moldcredit” SRL împotriva încheierii din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins și menținută încheierea recurată.

Dat fiind faptul că neajunsurile cererii de apel indicate în încheierea din 17 aprilie 2018 nu au fost înlăturate, și anume nu a fost prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat, prin încheierea din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău apelul declarat de către ÎM MO „Moldcredit” SRL împotriva hotărârii din 15 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost restituit în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a Cod de procedură civilă.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 04 iulie 2018 corect a restituit apelul declarat de către ÎM MO „Moldcredit” SRL împotriva hotărârii din 15 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Or, materialele prezentei cauze demonstrează cu certitudine că recurenta-apelantă ÎM MO „Moldcredit” SRL nu s-a conformat indicațiilor date de Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 17 aprilie 2018, neprezentând motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovada de plată a taxei de stat la declararea apelului.

Nu poate fi reținut argumentul recurente-apelante referitor la faptul că instanța de apel urma să stabilească un nou termen pentru înlăturarea neajunsurilor după parvenirea dosarului de la Curtea Supremă de Justiție, deoarece apelul nemotivat și netimbrat fiind depus încă la data de 20 februarie 2018, ÎM MO „Moldcredit” SRL a avut suficient timp de a prezenta apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat, ținând cont de faptul că ședința stabilită (10 mai 2018, ora 10.00) pentru soluționarea chestiunii punerii pe rol a cererii de apel nu a avut loc, cauza fiind remisă la Curtea Supremă de Justiție, astfel neajunsurile la declararea apelului puteau fi înlăturate de către recurenta-apelantă până la ședința următoare stabilită de instanța de apel (04 iulie 2018). Însă, recurenta-apelantă ÎM MO „Moldcredit” SRL nici până la această dată nu s-a conformat condițiilor stabilite.

Astfel, la caz, se constată cu certitudine lipsa a careva temeuri de casare a încheierii recurate, recurenta-apelantă ÎM MO „Moldcredit” SRL, dispunând de timp suficient să prezinte motivele de fapt și drept al apelului și să achite taxa de stat în sumă de 300 lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către ÎM MO „Moldcredit” SRL, și a menține încheierea din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea Mixtă, Organizația de Microfinanțare „Moldcredit” Societate cu Răspundere Limitată.

Se menține încheierea din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gandraman Rodica împotriva Întreprinderii Mixte, Organizația de Microfinanțare „Moldcredit” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la constatarea caracterului abuziv al clauzelor contractuale, anularea clauzelor contractuale și obligarea modificării contractului de împrumut.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh